

Seat No. : _____

NI-105

November-2025

B.Com., Sem.-V

DSC-M-354 : Financial Management

(As per NEP : 2020)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. (a) કોર્પોરેટ ક્ષેત્રે નાણાકીય નિર્ણયોમાં AI ની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો. 6
1. (b) નાણાકીય આયોજનની પ્રક્રિયા ટૂંકમાં સમજાવો. 4

અથવા

1. (a) ફિન્ટેક એટલે શું ? તેના લક્ષણો સવિસ્તાર ચર્ચો. 6
1. (b) નાણાકીય સંચાલનના ઉદ્દેશો ટૂંકમાં સમજાવો. 4

2. (a) મહારાજા લિમિટેડના મૂડી માળખા વિશેની માહિતી નીચે મુજબ છે : 6

વિગતો	ચોપડા મૂલ્ય (₹)	બજાર મૂલ્ય (₹)	ચોક્કસ પડતર
1,00,000 ઇક્વિટી શેર	20	40	32%
6,000 ડિબેન્ચર	200	160	16%
4,000 પ્રેફરન્સ શેર	100	90	20%
જાળવી રાખેલી કમાણી : ₹ 2,00,000	—	—	28%

ચોપડા કિંમતે ભાર અને બજાર કિંમત ભારનો ઉપયોગ કરી મહારાજા લિમિટેડ માટે મૂડીની ભારિત સરેરાશ પડતર શોધો.

2. (b) મૂડી અંદાજપત્રની વિધિ ટૂંકમાં લખો. 4

અથવા

2. (a) ટ્રમ્પ પ્લાસ્ટિક કંપની એક યંત્ર ખરીદવાનું વિચારી રહી છે જેના માટે બે પરસ્પરક નિવારક વૈકલ્પિક યંત્ર પુતિન અને યંત્ર જિનપિંગ ઉપલબ્ધ છે. અંદાજિત રોકડ પ્રવાહની વિગતો નીચે મુજબ છે : 6

વિગતો	ચંત્ર પુતિન (₹)	ચંત્ર જિનપિંગ (₹)
મૂડી રોકાણ	50,00,000	80,00,000
વર્ષના અંતે આવક રોકડ પ્રવાહ		
વર્ષ-1	—	20,00,000
વર્ષ-2	10,00,000	28,00,000
વર્ષ-3	40,00,000	32,00,000
વર્ષ-4	28,00,000	34,00,000
વર્ષ-5	28,00,000	30,00,000

પ્રથમ પાંચ વર્ષ માટે 10%ના વટાવ દરે ₹ 1નું વર્તમાન મૂલ્ય 0.909, 0.826, 0.751, 0.683 અને 0.621 છે. કંપનીની મૂડી પડતર 10% છે. ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય અને નફાકારકતાનો આંક શોધો. તેમજ કયું ચંત્ર ખરીદવું જોઈએ, તે પણ સૂચવો.

2. (b) વ્યક્ત પડતર અને ગર્ભિત પડતરની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો. 4
 3. (a) મૂડી માળખાને અસરકર્તા આંતરિક પરિબલો સવિસ્તાર સમજાવો. 6
 3. (b) મૂડી માળખાનો અર્થ અને તેના ચાર લક્ષણો સમજાવો. 4
- અથવા**
3. (a) દિવરેજનો અર્થ અને પ્રકારો ચર્ચો. 6
 3. (b) લાંબા ગાળાની મૂડીના પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો. 4
 4. (a) ડિવિડન્ડ નીતિને અસરકર્તા પરિબલો ચર્ચો. 6
 4. (b) કાર્યશીલ મૂડીનું ચક્રીય સ્વરૂપ સમજાવો. 4
- અથવા**
4. (a) લેણાંની રકમ નક્કી કરતા પરિબલો ચર્ચો. 6
 4. (b) વોલ્ટર્સનું ડિવિડન્ડ સમતુલા મોડલ સ્પષ્ટ કરો. 4
5. નીચેના પૈકી કોઈપણ દસના ઉત્તર આપો : 10
 - (1) નાણાકીય સંચાલનનો અર્થ જણાવો.
 - (2) આદર્શ નાણાકીય આયોજનના બે લક્ષણોની સમજૂતી આપો.
 - (3) નાણાકીય અંકુશનો ખ્યાલ નાણાકીય સંચાલનના સંદર્ભે જણાવો.
 - (4) સ્ટાર્ટ-અપ મૂડી માળખાની વ્યાખ્યા આપો
 - (5) આંતરિક વળતરના દરનું સૂત્ર જણાવો.
 - (6) મૂડી પડતરનો અર્થ આપો.
 - (7) માત્ર પ્રેક્ષરન્સ શેર અને ડિબેન્યર ધરાવતું મૂડી માળખું હોઈ શકે ? હા કે ના, કારણ સાથે જણાવો.
 - (8) ઈક્વિટી પરનો વ્યાપાર ક્યારે લાભકારક બને ? તેની મુખ્ય શરત જણાવો.
 - (9) ટૂંકા ગાળાના ધિરાણ સાધન તરીકે બિઝનેસ ક્રેડિટ કાર્ડ્સ સમજાવો.
 - (10) ડિવિડન્ડ નીતિ અંગે વર્તમાન સુધારાત્મક સ્થિતિ સંદર્ભે માઈકલ બ્રિનાનનું મંતવ્ય દર્શાવો.
 - (11) કાર્યશીલ મૂડીના એક ઘટક તરીકે 'બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ'ની સમજૂતી આપો.
 - (12) ડિજિટલ કાર્યશીલ મૂડીના સાધન સંદર્ભે ERP પદ્ધતિ સમજાવો.

Seat No. : _____

NI-105
November-2025
B.Com., Sem.-V
DSC-M-354 : Financial Management
(As per NEP : 2020)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : All questions are compulsory.

1. (a) Clarify the role of AI in financial decisions in the corporate sector. 6
1. (b) Briefly explain the process of financial planning. 4

OR

1. (a) What is Fintech ? Discuss its features in detail. 6
1. (b) Briefly explain the objectives of financial management. 4
2. (a) The information about capital structure of Maharaja Limited is as under : 6

Particulars	Book Value (₹)	Market Value (₹)	Specific Cost
1,00,000 Equity Shares	20	40	32%
6,000 Debentures	200	160	16%
4,000 Preference Shares	100	90	20%
Retained Earnings : ₹ 2,00,000	–	–	28%

Find the Weighted Average Cost of Capital (WACC) for Maharaja Limited using the Book Value weights and Market Value weights.

2. (b) Briefly write down the procedure of Capital Budgeting. 4

OR

2. (a) Trump Plastic Company is considering the purchasing of a machine for which two mutually exclusive alternative Machine Putin, and Machine Jinping, are available. The details of the estimated cashflows are as follows : 6

Particulars	Machine Putin (₹)	Machine Jinping (₹)
Capital Investment	50,00,000	80,00,000
Cash inflows at the end of the year		
Year-1	–	20,00,000
Year-2	10,00,000	28,00,000
Year-3	40,00,000	32,00,000
Year-4	28,00,000	34,00,000
Year-5	28,00,000	30,00,000

The cost of capital of the company is 10%. Calculate the Net Present Value (NPV) and Profitability Index (PI). Also, suggest which machine should be purchased. The present value of ₹ 1 at a discount rate of 10% for the first five years is 0.909, 0.826, 0.751, 0.683, and 0.621 respectively.

2. (b) Briefly explain Explicit Cost and Implicit Cost. 4
3. (a) Explain in detail the internal factors affecting the capital structure. 6
3. (b) Explain the meaning of capital structure and its four characteristics. 4
- OR**
3. (a) Discuss the meaning and types of Leverage. 6
3. (b) State the sources of long-term capital. 4
4. (a) Discuss the factors affecting the dividend policy. 6
4. (b) Explain the circulating nature of Working Capital. 4
- OR**
4. (a) Discuss the factors determining the amount of Receivables. 6
4. (b) Clarify the Walter's Dividend Irrelevance Model. 4
5. Attempt any **ten** : 10
- (1) Explain the meaning of financial management.
 - (2) Explain two characteristics of ideal financial planning.
 - (3) Explain the term financial control in context to Financial Management.
 - (4) Explain the definition of the Start-up capital structure.
 - (5) Explain the formula of Internal Rate of Return (IRR).
 - (6) Give the meaning of cost of capital.
 - (7) Can a capital structure consist only of preference shares and debentures ? Yes/no, State the reason.
 - (8) When does trading on equity become profitable ? State its main condition.
 - (9) Explain Business Credit Cards as a short-term financing tool.
 - (10) State the present radical position regarding dividend policy according to Michael Brynan.
 - (11) Explain 'Bank Overdraft' as a component of working capital.
 - (12) Explain the ERP system in the context of a digital working capital tool.